

Forslag til Lov om ændring af lov om social service

(Ophævelse af aldersgrænsen og dispensationsadgangen i ordningen med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 170 af 24. januar 2022, som senest ændret ved § xx i lov nr. xx af xx. xx 20xx, ... og ..., foretages følgende ændringer:

1. I § 95, stk. 4, 1. pkt., ændres »unge i alderen fra 18 år til og med 23 år« til: »personer«.
2. § 95, stk. 4, 2. pkt., ophæves.
3. I § 95, stk. 4, 4. pkt., som bliver 3. pkt., ændres »Den unges forældre« til: »Personens nærtstående, som helt eller delvis passer den pågældende, jf. stk. 3,«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2023.

Bemærkninger til lovforslaget *Almindelige bemærkninger*

1. Indledning

Lovforslaget udmønter den supplerende aftale indgået i august 2022 mellem den tidligere regering (Socialdemokratiet), Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet, som indebærer en ophævelse af aldersbegrænsningerne i initiativet om ”Overvågning om natten i eget hjem til unge med svære handicap”, som indgår i den politiske aftale ”Aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om: Finansloven for 2020”, som er indgået den 2. december 2019.

Til udmøntning af denne aftale fra december 2019 er der med virkning fra 1. juli 2020 i § 95, stk. 4, i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 170 af 24. januar 2022 (herefter serviceloven) ved lov nr. 1059 af 30. juni 2020 om ændring af lov om social service og lov om socialtilsyn (Indførelse af ret til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten for unge, der modtager hjælp efter § 95, stk. 3, i form af et kontant tilskud) indført en ordning med ret til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten for unge i alderen fra 18 år til og med 23 år og en dispensationsadgang til og med det fyldte 25. år ved livstruende sygdom hos den unge. Aldersgrænsen på 23 år og dispensationsadgangen til og med det fyldte 25. år er indført henset til den store usikkerhed om de økonomiske konsekvenser ved ordningen, selv om der blandt partierne bag den politiske aftale, indgået i december 2019, hvori der er afsat varig finansiering til ordningen, var et ønske om en ordning uden aldersbegrænsninger.

Henset til den store usikkerhed om de økonomiske konsekvenser er der aftalt en efterregulering med kommunerne. Afrapporteringen på den undersøgelse, som er udarbejdet til brug for denne efterregulering, viser, at der er anvendt færre midler i ordningen end forudsat.

Formålet med lovforslaget er at skabe bedre vilkår for alle borgere med en ordning med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens § 95, stk. 3, og behov for overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten og for deres familier.

Lovforslaget indeholder således et forslag om ophævelse af aldersgrænsen på 23 år og dispensationsadgangen til og med det fyldte 25. år i servicelovens § 95, stk. 4, således at kommunalbestyrelsen fremadrettet skal udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til alle borgere, hvis betingelserne i servicelovens § 95, stk. 4, i øvrigt er opfyldt. Hermed sikres det, at alle borgere uanset alder, som modtager hjælp efter servicelovens § 95, stk. 3, i form af et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere, og som har behov for overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten, kan få denne hjælp.

2. Ophævelse af aldersgrænsen og dispensationsadgangen i ordningen med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten

2.1. Gældende ret

Målgruppen for ordningen med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens § 95 er borgere på 18 år og derover med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har omfattende og massive hjælpebehov. Det overordnede formål med ordningen er at give borgere inden for målgruppen en særlig type hjælp i form af et kontant tilskud, som skaber mulighed for fleksibilitet og en helhedsorienteret løsning af den enkelte borgers hjælpebehov.

Det fremgår af servicelovens § 95, stk. 1, at hvis kommunalbestyrelsen ikke kan stille den nødvendige hjælp til rådighed for en borger, der har behov for personlig og praktisk hjælp i hjemmet efter servicelovens § 83 og afløsning eller aflastning efter § 84, kan kommunalbestyrelsen i stedet udbetale et tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager.

Efter servicelovens § 95, stk. 2, kan en borger med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for personlig hjælp og pleje og for støtte til løsning af nødvendige praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt, vælge at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager.

Efter servicelovens § 95, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde beslutte, at hjælpen efter § 95, stk. 2, fortsat skal gives som naturalhjælp eller skal udbetales til en nærtstående person, som helt eller delvis passer borgeren. Den nærtstående vil herefter være tilskudsmodtager i ordningen.

Det fremgår af servicelovens § 95, stk. 4, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen skal udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til unge i alderen fra 18 år til og med 23 år, som har behov herfor, og som modtager hjælp efter servicelovens § 95, stk. 3, som et kontant tilskud. Hvis den unge ved det fyldte 24. år efter en lægelig vurdering lider af en livstruende sygdom, skal kommunalbestyrelsen efter servicelovens § 95, stk. 4, 2. pkt., fortsætte udbetalingen af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed, indtil den unge afgår ved døden, dog højst i to år. Tilskuddet til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed skal ifølge § 95, stk. 4, 3. pkt., udbetales til samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som får udbetalt tilskuddet efter servicelovens § 95, stk. 3. Det fremgår af § 95, stk. 4, 4. pkt., at den unges forældre ikke må ansættes som hjælpere til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed.

Aldersgrænsen på 23 år og dispensationsadgangen til og med det fyldte 25. år i servicelovens § 95, stk. 4, 1. pkt. og 2. pkt., indebærer, at der til borgere over disse alderstrin alene kan ydes personlig og praktisk hjælp i hjemmet og afløsning eller aflastning i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere. Derimod kan der ikke i disse ordninger ydes f.eks. overvågning om natten som en del af hjælpen til borgere med

omfattende funktionsnedsættelser, som ikke er i stand til at tage vare på sig selv, og som derfor har behov for overvågning som følge af f.eks. epilepsi eller risiko for fejlsynkning.

Det følger af servicelovens § 95, stk. 5, at det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælpere efter bestemmelsens stk. 1-4, at tilskudsmodtageren (borgeren selv i ordninger efter stk. 2 eller en nærtstående i ordninger efter stk. 3) er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. At tilskudsmodtageren skal kunne fungere som arbejdsleder indebærer som udgangspunkt, at den pågældende skal være i stand til at tilrettelægge hjælpen og fungere som daglig leder for hjælperne. Ordningerne efter servicelovens § 95, stk. 2, og § 95, stk. 3, adskiller sig derved fra hinanden ved, at det altid er borgeren selv, der fungerer som arbejdsleder i en ordning efter stk. 2, mens det er en nærtstående, der fungerer som arbejdsleder i en ordning efter stk. 3. I ordninger efter § 95, stk. 3, er borgeren således ikke selv i stand til at fungere som arbejdsleder grundet sin funktionsnedsættelse.

Det er efter servicelovens § 95, stk. 5, desuden en betingelse, at borgeren eller den nærtstående er i stand til at fungere som arbejdsgiver for hjælperne. Dette kan dog fraviges, hvis den pågældende indgår aftale med en nærtstående eller med en af socialtilsynet godkendt forening eller privat virksomhed om, at tilskuddet overføres til den nærtstående, foreningen eller den private virksomhed, der herefter i ansættelsesretlig forstand er arbejdsgiver for hjælperne. Arbejdsgiverbeføjelserne varetages i så fald i samråd med den pågældende. Som udgangspunkt indebærer arbejdsgiverfunktionen ansvaret for at administrere ydelsen og de praktiske og juridiske opgaver, der er forbundet med at modtage kontant tilskud til ansættelse af hjælpere.

Af servicelovens § 95, stk. 6, fremgår, at i de situationer, hvor tilskudsmodtageren er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetalinger m.v.

De nærmere regler for kommunernes udmåling af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere i ordninger efter servicelovens § 95 følger af bekendtgørelse nr. 1069 af 30. juni 2020 om udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter lov om social service. Det samlede tilskud omfatter almindelige omkostninger ved ansættelse af hjælpere m.v., jf. bekendtgørelsens §§ 5-7, særlige omkostninger ved overførsel af tilskud eller til lønadministration, jf. §§ 8 og 9, og andre omkostninger forbundet med ansættelse af hjælpere, jf. § 10.

2.2. Social-, Bolig- og Ældreministeriets overvejelser

Partierne bag aftalen om finansloven for 2020 og den supplerende aftale indgået august 2022 er enige om at skabe bedre vilkår for alle borgere uanset alder med behov for overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten, som modtager hjælp efter servicelovens § 95, stk. 3, som et kontant tilskud og for deres familier. Partierne er således enige om, at den nugældende ordning i servicelovens § 95, stk. 4, med udbetaling af kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten med de dertil hørende betingelser, skal gælde uden aldersbegrænsninger.

Det er ikke muligt efter gældende regler at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed i eget hjem om natten til borgere over 23 år, henholdsvis 25 år ved tilstedeværelse af en livstruende sygdom, med behov herfor, som ikke er i stand til at fungere som arbejdsleder i en ordning med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere. I ordninger efter servicelovens § 95, stk. 3, kan der således alene ydes tilskud til ansættelse af hjælpere til udførelse af personlig og praktisk hjælp i hjemmet og til afløsning eller aflastning, medmindre borgeren er i alderen fra 18 år til og med 23 år eller ved det fyldte 24. år efter en lægelig vurdering lider af en livstruende sygdom. I disse situationer er der hjemmel i servicelovens § 95, stk. 4, til også at udbetale et kontant tilskud til at ansætte hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet finder på den baggrund, at det er nødvendigt at ophæve aldersgrænsen på 23 år og dispensationsadgangen til og med det fyldte 25. år i serviceloven, hvis alle borgere uanset alder med svære handicap og behov for overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten, som ikke er i stand til at

fungere som arbejdsledere for egne hjælpere, skal sikres overvågning og støtte i forbindelse hermed i nattetimerne ved siden af den personlige og praktiske hjælp i hjemmet og afløsning eller aflastning, der indgår i ordninger efter servicelovens § 95, stk. 3. Disse borgere med omfattende funktionsnedsættelser og deres familier vurderes således at have behov for at få skabt nogle bedre vilkår.

Endvidere vurderer Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at det er nødvendigt med henblik på at sikre, at borgerens nærtstående, som helt eller delvis passer den pågældende i døgnets øvrige timer, får mulighed for hvile i nattetimerne, at ændre den nugældende begrænsning i serviceloven i forhold til, hvem der må ansættes som hjælpere til at udføre overvågnings- og støtteopgaven, fra, at den unges forældre ikke må ansættes, til, at borgerens nærtstående, som helt eller delvis passer den pågældende, ikke må ansættes.

2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der foretages en ændring i servicelovens § 95, stk. 4, således at aldersgrænsen på 23 år og dispensationsadgangen til og med det fyldte 25. år i ordningen med udbetaling af et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten vil blive ophævet, hvorefter ordningen vil gælde for alle borgere, som modtager hjælp efter servicelovens § 95, stk. 3, som et kontant tilskud, og som har behov for overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten. Det bemærkes herved, at borgeren eller den, der varetager borgerens interesser, kan takke nej til at modtage det kontante tilskud.

Det foreslås endvidere, at bestemmelsen om, at den unges forældre ikke må ansættes som hjælpere til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed, ændres, således at borgerens nærtstående, som helt eller delvis passer den pågældende, ikke må blive ansat til at udføre opgaven med overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes at medføre samlede merudgifter på 16,7 mio. kr. årligt efter den fulde indfasning af den foreslåede ophævelse af aldersgrænsen og dispensationsadgangen i 2043. Den vurderede økonomiske kompensation af kommunerne, som følge af forslaget om, at kommunalbestyrelsen vil skulle udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til alle borgere uanset alder, hvis betingelserne i servicelovens § 95, stk. 4, i øvrigt er opfyldt, vil udgøre 1,3 mio. kr. i 2023, idet lovforslaget foreslås at træde i kraft den 1. juli 2023, stigende til 16,6 mio. kr. årligt efter den fulde indfasning. Indfasningens længde skyldes, at der skønnes at være en nettotilgang til den foreslåede ordning frem til 2043, hvorefter aktivitetsniveauet skønnes at være permanent. Hertil vil lovforslaget efter den fulde indfasning medføre merudgifter i Ankestyrelsen på 0,1 mio. kr. årligt til klagesagsbehandling.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med kommunerne.

Lovforslaget berører ikke regionerne og medfører således ikke konsekvenser for regionerne.

Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige omstillingskonsekvenser eller digitaliseringsrelaterede konsekvenser for det offentlige. Lovforslaget følger således seks ud af de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning. Således indeholder lovforslaget forslag til klare og enkle regler. Lovforslaget ændrer ikke på, hvorvidt der kan kommunikeres digitalt med kommunerne. Lovforslaget ændrer heller ikke på sammenhæng på tværs. Lovforslaget ændrer endelig ikke på mulighederne for tryk og sikker datahåndtering og anvendelse af offentlig infrastruktur, idet der fortsat kan kommunikeres med kommunerne via Digital Post. Lovforslaget har dermed ikke betydning i forhold til disse principper. Lovforslaget muliggør dog ikke automatisk sagsbehandling, da kommunalbestyrelsen vil skulle behandle hver sag individuelt,

hvilket vil indebære faglige skøn. Der kan således ikke sagsbehandles efter objektive kriterier, hvorfor der ikke er mulighed for at automatisere sagsgangene. Dette skyldes, at der i hvert enkelt tilfælde skal foretages en konkret og individuel vurdering ved kommunalbestyrelsens afgørelse om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten, herunder om betingelserne herfor i servicelovens § 95, stk. 4, i øvrigt kan anses som opfyldt.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 7. marts 2023 til den 5. april 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet – DUKH, Det Centrale Handicapråd, 3F – Fagligt Fælles Forbund, FH – Fagbevægelsens Hovedorganisation, FOA – Fag og Arbejde, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Handicapbranchen Danmark, HK/Kommunal, Institut for Menneskerettigheder, KL, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Landsorganisationen for Sociale Tilbud – LOS, Rigsrevisionen, Sammenslutningen af Unge med Handicap, Sjældne Diagnoser, Socialpædagogernes Landsforbund, ULF – Udviklingshæmmedes Landsforbund og ÆldreSagen.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget vurderes at medføre samlede merudgifter på 16,7 mio. kr. årligt efter den fulde indfasning af den foreslåede ophævelse af aldersgrænsen og dispensationsadgangen i 2043. Den vurderede økonomiske kompensation af kommunerne, som følge af forslaget om, at kommunalbestyrelsen vil skulle

		udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til alle borgere uanset alder, hvis betingelserne i servicelovens § 95, stk. 4, i øvrigt er opfyldt, vil udgøre 1,3 mio. kr. i 2023, idet lovforslaget foreslås at træde i kraft den 1. juli 2023, stigende til 16,6 mio. kr. årligt efter den fulde indfasning. Indfasningens længde skyldes, at der skønnes at være en nettotilgang til den foreslåede ordning frem til 2043, hvorefter aktivitetsniveauet skønnes at være permanent. Hertil vil lovforslaget efter den fulde indfasning medføre merudgifter i Ankestyrelsen på 0,1 mio. kr. årligt til klagesagsbehandling.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Natur- og miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej x

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af servicelovens § 95, stk. 2, at en borger med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for personlig hjælp og pleje og for støtte til løsning af nødvendige praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt, kan vælge at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager. Efter § 95, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde beslutte, at hjælpen efter § 95, stk. 2, fortsat skal gives som naturalhjælp eller skal udbetales til en nærtstående person, som helt eller delvis passer borgeren. Den nærtstående vil herefter være tilskudsmodtager i ordningen.

Det fremgår af servicelovens § 95, stk. 4, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen skal udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til unge i alderen fra 18 år til og med 23 år, som har behov herfor, og som modtager hjælp efter servicelovens § 95, stk. 3, som et kontant tilskud. Hvis den unge ved det fyldte 24. år efter en lægelig vurdering lider af en livstruende sygdom, skal kommunalbestyrelsen efter servicelovens § 95, stk. 4, 2. pkt., fortsætte udbetalingen af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed, indtil den unge afgår ved døden, dog højst i to år. Tilskuddet til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed skal ifølge § 95, stk. 4, 3. pkt., udbetales til samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som får udbetalt tilskuddet efter servicelovens § 95, stk. 3. Det fremgår af § 95, stk. 4, 4. pkt., at den unges forældre ikke må ansættes som hjælpere til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed.

Aldersgrænsen på 23 år og dispensationsadgangen til og med det fyldte 25. år i servicelovens § 95, stk. 4, 1. pkt. og 2. pkt., indebærer, at der til borgere over disse alderstrin alene kan ydes personlig og praktisk hjælp i hjemmet og afløsning eller aflastning i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere. Derimod kan der ikke i disse ordninger ydes f.eks. overvågning om natten som en del af hjælpen til borgere med omfattende funktionsnedsættelser, som ikke er i stand til at tage vare på sig selv, og som derfor har behov for overvågning som følge af f.eks. epilepsi eller risiko for fejlsynkning.

Det foreslås, at der i servicelovens § 95, stk. 4, 1. pkt., foretages en ændring, hvorved »unge i alderen fra 18 år til og med 23 år« ændres til »personer«. Den foreslåede ændring i § 95, stk. 4, 1. pkt., vil medføre, at bestemmelsens aldersgrænse på 23 år vil blive ophævet.

Dette vil betyde, at kommunalbestyrelsen vil skulle udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til alle borgere uanset alder, som har behov herfor, og som modtager hjælp efter servicelovens § 95, stk. 3, som et kontant tilskud.

Den foreslåede ophævelse af aldersgrænsen på 23 år har til formål at skabe bedre vilkår for de berørte borgere og deres familier.

Den foreslåede ændring i § 95, stk. 4, 1. pkt., vil alene have betydning i forhold til aldersgrænsen på 23 år, som foreslås ophævet. De øvrige betingelser for at modtage kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten videreføres således uændret. Ved overvågning forstås således uændret op til otte timers sammenhængende observation ved fysisk tilstedeværelse af en person i døgnets nattetimer, hvor de hjælpere, der yder personlig og praktisk hjælp i hjemmet til borgeren i døgnets øvrige timer – oftest borgerens nærtstående – kan få hvile.

Hjælpen vil ligeledes uændret omfatte overvågning og støtte i forbindelse hermed. Heri vil være indeholdt selve overvågningen ved observation ved fysisk tilstedeværelse af en person og akut hjælp, hvis der måtte opstå behov herfor, samt øvrig personlig og praktisk hjælp i løbet af natten efter behov.

Det vil endvidere uændret være en betingelse for at modtage kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at udføre overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten i hjemmet, at borgeren samtidig modtager hjælp efter servicelovens § 95, stk. 3, som et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere. Borgerens behov for personlig og praktisk hjælp i hjemmet og afløsning eller aflastning skal dermed overstige 20 timer om ugen, og hjælpen skal ydes som et kontant tilskud.

Ydermere vil det uændret være en betingelse for at modtage kontant tilskud til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten, at borgeren har behov herfor. Ved vurderingen af behovet vil der skulle lægges vægt på, hvorvidt der uden overvågning vurderes at kunne opstå situationer, som kan få fatale konsekvenser eller medføre alvorlig skade på borgeren. Det kan f.eks. dreje sig om tilfælde, hvor borgeren har risiko for fejlsynkning, lider af epileptiske anfald eller tilsvarende situationer, og hvor det kan få fatale konsekvenser eller medføre alvorlig skade på borgeren, hvis der ikke er en person til stede, som yder overvågning, og som kan yde akut hjælp og anden hjælp, hvis der måtte opstå behov herfor.

Tilskuddet til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten skal ligeledes uændret udbetales til samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som får udbetalt tilskuddet i borgerens ordning efter servicelovens § 95, stk. 3. Herved vil de hjælpere, som ansættes til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed, blive ansat af den samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som varetager arbejdsgiverfunktionerne for hjælperne i borgerens ordning efter servicelovens § 95, stk. 3.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed, vil skulle udmåles efter de gældende regler i bekendtgørelse nr. 1069 af 30. juni 2020 om udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter lov om social service. Disse regler finder ligeledes anvendelse på udmåling af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere i ordninger efter servicelovens § 95, stk. 3.

Kommunalbestyrelsens afgørelser om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten vil kunne påklages til Ankestyrelsen efter de gældende regler herom i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 95 af 24. januar 2022.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.2 og 2.3.

Til nr. 2

Det fremgår af servicelovens § 95, stk. 2, at en borger med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for personlig hjælp og pleje og for støtte til løsning af nødvendige praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt, kan vælge at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager. Efter § 95, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde beslutte, at hjælpen efter § 95, stk. 2, fortsat skal gives som naturalhjælp eller skal udbetales til en nærtstående person, som helt eller delvis passer borgeren. Den nærtstående vil herefter være tilskudsmodtager i ordningen.

Det fremgår af servicelovens § 95, stk. 4, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen skal udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til unge i alderen fra 18 år til og med 23 år, som har behov herfor, og som modtager hjælp efter servicelovens § 95, stk. 3, som et kontant tilskud. Hvis den unge ved det fyldte 24. år efter en lægelig vurdering lider af en livstruende sygdom, skal kommunalbestyrelsen efter servicelovens § 95, stk. 4, 2. pkt., fortsætte udbetalingen af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed, indtil den unge afgår ved døden, dog højst i to år. Tilskuddet til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed skal ifølge § 95, stk. 4, 3. pkt., udbetales til samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som får

udbetalt tilskuddet efter servicelovens § 95, stk. 3. Det fremgår af § 95, stk. 4, 4. pkt., at den unges forældre ikke må ansættes som hjælpere til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed.

Aldersgrænsen på 23 år og dispensationsadgangen til og med det fyldte 25. år i servicelovens § 95, stk. 4, 1. pkt. og 2. pkt., indebærer, at der til borgere over disse alderstrin alene kan ydes personlig og praktisk hjælp i hjemmet og afløsning eller aflastning i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere. Derimod kan der ikke i disse ordninger ydes f.eks. overvågning om natten som en del af hjælpen til borgere med omfattende funktionsnedsættelser, som ikke er i stand til at tage vare på sig selv, og som derfor har behov for overvågning som følge af f.eks. epilepsi eller risiko for fejlsynkning.

Det foreslås, at servicelovens § 95, stk. 4, 2. pkt., skal udgå.

Den foreslåede ændring vil medføre, at dispensationsadgangen ved livstruende sygdom hos den unge ved det fyldte 24. år, hvorefter udbetalingen af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed skal fortsætte, indtil den unge afgår ved døden, dog højst i to år, vil blive ophævet.

Dette vil sammen med den ved lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede ophævelse af aldersgrænsen på 23 år betyde, at kommunalbestyrelsen vil skulle udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til alle borgere uanset alder, som har behov herfor, og som modtager hjælp efter servicelovens § 95, stk. 3, som et kontant tilskud.

Den foreslåede ophævelse af dispensationsadgangen til og med det fyldte 25. år har til formål at skabe bedre vilkår for de berørte borgere og deres familier.

Den foreslåede ændring, hvorved § 95, stk. 4, 2. pkt., foreslås at udgå, vil alene have betydning i forhold til dispensationsadgangen til og med det fyldte 25. år, som med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås ophævet. De øvrige betingelser for at modtage kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten videreføres således uændret. Ved overvågning forstås således uændret op til otte timers sammenhængende observation ved fysisk tilstedeværelse af en person i døgnets nattetimer, hvor de hjælpere, der yder personlig og praktisk hjælp i hjemmet til borgeren i døgnets øvrige timer – oftest borgerens nærtstående – kan få hvile.

Hjælpen vil ligeledes uændret omfatte overvågning og støtte i forbindelse hermed. Heri vil være indeholdt selve overvågningen ved observation ved fysisk tilstedeværelse af en person og akut hjælp, hvis der måtte opstå behov herfor, samt øvrig personlig og praktisk hjælp i løbet af natten efter behov.

Det vil endvidere uændret være en betingelse for at modtage kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at udføre overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten i hjemmet, at borgeren samtidig modtager hjælp efter servicelovens § 95, stk. 3, som et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere. Den unges behov for personlig og praktisk hjælp i hjemmet og afløsning eller aflastning skal dermed overstige 20 timer om ugen, og hjælpen skal ydes som et kontant tilskud.

Ydermere vil det uændret være en betingelse for at modtage kontant tilskud til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten, at borgeren har behov herfor. Ved vurderingen af behovet vil der skulle lægges vægt på, hvorvidt der uden overvågning vurderes at kunne opstå situationer, som kan få fatale konsekvenser eller medføre alvorlig skade på borgeren. Det kan f.eks. dreje sig om tilfælde, hvor borgeren har risiko for fejlsynkning, lider af epileptiske anfald eller tilsvarende situationer, og hvor det kan få fatale konsekvenser eller medføre alvorlig skade på borgeren, hvis der ikke er en person til stede, som yder overvågning, og som kan yde akut hjælp og anden hjælp, hvis der måtte opstå behov herfor.

Tilskuddet til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten skal ligeledes uændret udbetales til samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som får udbetalt tilskuddet i borgerens ordning efter servicelovens § 95, stk. 3. Herved vil de hjælpere, som ansættes til at udføre

overvågningen og støtten i forbindelse hermed, blive ansat af den samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som varetager arbejdsgiverfunktionerne for hjælperne i borgerens ordning efter servicelovens § 95, stk. 3.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed, vil skulle udmåles efter de gældende regler i bekendtgørelse nr. 1069 af 30. juni 2020 om udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter lov om social service. Disse regler finder ligeledes anvendelse på udmåling af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere i ordninger efter servicelovens § 95, stk. 3.

Kommunalbestyrelsens afgørelser om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten vil kunne påklages til Ankestyrelsen efter de gældende regler herom i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 95 af 24. januar 2022.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.2 og 2.3.

Til nr. 3

Det fremgår af servicelovens § 95, stk. 2, at en borger med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for personlig hjælp og pleje og for støtte til løsning af nødvendige praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt, kan vælge at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager. Efter § 95, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde beslutte, at hjælpen efter § 95, stk. 2, fortsat skal gives som naturalhjælp eller skal udbetales til en nærtstående person, som helt eller delvis passer borgeren. Den nærtstående vil herefter være tilskudsmodtager i ordningen.

Det fremgår af servicelovens § 95, stk. 4, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen skal udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til unge i alderen fra 18 år til og med 23 år, som har behov herfor, og som modtager hjælp efter servicelovens § 95, stk. 3, som et kontant tilskud. Hvis den unge ved det fyldte 24. år efter en lægelig vurdering lider af en livstruende sygdom, skal kommunalbestyrelsen efter servicelovens § 95, stk. 4, 2. pkt., fortsætte udbetalingen af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed, indtil den unge afgår ved døden, dog højst i to år. Tilskuddet til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed skal ifølge § 95, stk. 4, 3. pkt., udbetales til samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som får udbetalt tilskuddet efter servicelovens § 95, stk. 3. Det fremgår af § 95, stk. 4, 4. pkt., at den unges forældre ikke må ansættes som hjælpere til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed.

Det foreslås, at der i servicelovens § 95, stk. 4, 4. pkt., som vil blive 3. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 2, foretages en ændring, hvorved »Den unges forældre« ændres til »Personens nærtstående, som helt eller delvis passer den pågældende, jf. stk. 3,«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der vil ske en ændring i den personkreds, som vil kunne ansættes til at udføre opgaven med overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten.

Med den foreslåede ændring vil det ikke længere kun være den unges forældre, som ikke må blive ansat til at udføre disse opgaver, men alle borgerens nærtstående, som helt eller delvis passer den pågældende, jf. servicelovens § 95, stk. 3.

Den foreslåede ændring i § 95, stk. 4, 4. pkt., som vil blive 3. pkt., har til formål at sikre, at borgerens nærtstående, som helt eller delvis passer den pågældende i døgnets øvrige timer, får mulighed for hvile i nattetimerne.

Den foreslåede ændring i § 95, stk. 4, 4. pkt., som vil blive 3. pkt., er en konsekvens af den med lovforslagets § 1, nr. 1 og nr. 2, foreslåede ophævelse af aldersgrænsen på 23 år og dispensationsadgangen til og med det fyldte 25. år. Den foreslåede ændring i § 95, stk. 4, 4. pkt., som vil blive 3. pkt., vil betyde, at den eller de nærtstående, som helt eller delvis passer borgeren, og som således fungerer som arbejdsleder i borgerens ordning med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens § 95, stk. 3, ikke må blive ansat til at udføre opgaven med overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten. Den nærtstående, forening eller private virksomhed, der er arbejdsgiver for hjælperne i borgerens ordning efter § 95, stk. 3, skal således sikre, at de hjælpere, der ansættes til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed, ikke er den eller de nærtstående, som helt eller delvis passer borgeren, jf. § 95, stk. 3, og som dermed fungerer som arbejdsleder for hjælperne.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.2 og 2.3.

Til § 2

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2023.

Den foreslåede ikrafttrædelsesdato vil betyde, at kommunalbestyrelsen fra dette tidspunkt vil få hjemmel til at træffe afgørelse om at udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til alle borgere, som har behov herfor, og som modtager hjælp efter § 95, stk. 3, som et kontant tilskud. Det vil desuden betyde, at kommunalbestyrelsen fra dette tidspunkt ikke længere vil skulle vurdere, om der vil være grundlag for at fortsætte udbetalingen af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed, indtil den unge afgår ved døden, dog højst i to år, hvis den unge ved det fyldte 24. år efter en lægelig vurdering lider af en livstruende sygdom. Endelig betyder det, at borgerens nærtstående, som helt eller delvis passer borgeren, jf. servicelovens § 95, stk. 3, fra dette tidspunkt ikke må ansættes som hjælpere til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed.

Loven vil ikke gælde for Færøerne og Grønland, da serviceloven, jf. § 196, ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for disse dele af riget.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 170 af 24. januar 2022, som senest ændret ved § xx i lov nr. xx af xx. xx 20xx, ... og ..., foretages følgende ændringer:
§ 95 ---	
<i>Stk. 2-3. ---</i>	
<i>Stk. 4.</i> Kommunalbestyrelsen skal udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til unge i alderen fra 18 år til og med 23 år, som har behov herfor, og som modtager hjælp efter stk. 3 som et kontant tilskud. Hvis den unge ved det fyldte 24. år efter en lægelig vurdering lider af en livstruende sygdom, skal kommunalbestyrelsen fortsætte udbetalingen af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed, indtil den unge afgår ved døden, dog højst i 2 år. Tilskuddet til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed skal udbetales til samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som får udbetalt tilskuddet efter stk. 3. Den unges forældre må ikke ansættes som hjælpere til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed.	1. I § 95, stk. 4, 1. pkt., ændres »unge i alderen fra 18 år til og med 23 år« til: »personer«. 2. § 95, stk. 4, 2. pkt., ophæves. 3. I § 95, stk. 4, 4. pkt., som bliver 3. pkt., ændres »Den unges forældre« til: »Personens nærtstående, som helt eller delvis passer den pågældende, jf. stk. 3,«.
<i>Stk. 5-6. ---</i>	